

Posudek diplomové práce

Název práce: **Porovnání systémů organizace státní památkové péče v ČR, Polsku a na Slovensku**

Autor: Miroslav Morawiec

Posudek vedoucího práce: MUDr. Petr Háva, CSc.

Datum: 15.6.2015

Vymezení výzkumného problému, přidaná poznatková hodnota

Autor práce si zvolil téma ochrany památek (systém státní památkové péče) na základě svého dlouhodobého vlastního zájmu o tuto oblast. Autorovou výhodou je místo trvalého pobytu na severu Moravy, znalost polštiny, možnost vycestovat do Polska a na Slovensko, což vše nepochybně v komplexu daného výzkumného problému nebylo jednoduché. Již od počátku práce šlo o odpovědný a systematický přístup s pravidelnými konzultacemi (v rámci možností, které nám dala forma kombinovaného studia) a postupným vývojem celé práce v průběhu dvou semestrů.

Výzkumným problémem jsou selhání uvedeného systému, vedoucí v řadě případů k zániku a devastaci kulturních památek. Na počátku práce vycházel také z dostupných informací o podobné situaci na Slovensku a v Polsku. Jde tedy o výzkum liberálně pojatých institucionálních změn, ke kterým došlo po roce 1990 a které vedly k omezení role státní památkové péče s kritickými důsledky pro památky samotné. V širším kontextu jde obecně o změnu/vývoj v přístupu ke kulturní politice státu, která zde představuje ideové východisko pro další institucionální vývoj v oblasti systému památkové péče.

Výzkumné cíle, otázky a zvolené metody jsou odvozeny od výzkumného problému. Zdrojem dat jsou související právní normy, polostrukturované rozhovory, dokument politické praxe (výčet na str. 11.).

V přehledu souvisejících poznatků a základních pojmů je zpracován také vývoj systému památkové péče v ČR od 80. let do současnosti. Přístup této části je zaměřen na veřejnou správu, teorii byrokracie, teorii správní vědy. Zde by např. mohla být doplněna ještě také institucionální teorie s návazností na využití metody institucionální analýzy, jejímž předmětem by bylo srovnání platných právních úprav pro systém památkové péče. To by vytvořilo více explicitní institucionální přístup, který je proveden v práci implicitním přístupem v rámci popisně zaměřené srovnávací metody. Hlubší institucionální analýza by mohla objasnit jak došlo k situaci, kdy byla role státní památkové péče oslabena. Takový cíl by však bylo možné naplnit při zúžení tématu na jednu zemi. Zde byl sledován poznatkový cíl nakolik podobným procesem prošly všechny tři srovnávané země.

Empirická část je členěna do tří okruhů: (1) Srovnání základních charakteristik a právní úpravy fungování systémů památkové péče ve třech zemích, (2) Selhání doložené vybranými případy, (3) Rozhovory s pracovníky ve všech třech zemích. Empirická část poskytuje základní popis systémů památkové péče s příklady jejich selhání. Poměrně pozitivním zjištěním při srovnání všech tří zemí je skutečnost, že systém ochrany památek funguje,

selhání jsou okrajového charakteru, často je jim ale věnována mediální pozornost. Na Slovensku a v Polsku došlo po roce 200 k reformám s cílem obnovy zvýšení pravomocí systému památkové péče. V práci nebyl vzhledem k jejímu rozsahu prostor pro další event. vyhodnocení státních kulturních politik a jejich vývoje. Z vývoje v ČR je zřejmé, že pozitivním faktorem pro vývoj státní kulturní politiky byl vstup do EU.

Autor věnoval pečlivou pozornost zpracování výsledků rozhovorů – v tom může být tato práce přínosná pro jiné zájemce o dané téma. S rostoucím významem a odpovědnějším přístupem ke zpracování státní kulturní politiky v kontextu EU a UNESCO dochází evidentně také k větší odpovědnosti v oblasti ochrany památek a k jejímu rostoucímu významu ve veřejné politice a ve výkonu veřejné správy na regionální a lokální úrovni. Tento trend zachytila předložená práce v sousedních zemích. V ČR lze takový obrat očekávat, jestliže se seznámíme se zaměřením aktuální státní kulturní politiky pro období 2015-2020.

Hodnocení:

Chtěl bych ocenit odpovědný přístup autora této práce, v níž přehledně a uceleně zpracoval poměrně rozsáhlý objem dokumentů a dat. To je předpokladem pro srovnávací postup. Takto se mu podařilo reflektovat a porovnat vývoj tří systémů státní památkové péče a jejich institucionálního rámce ve třech kulturně si blízkých zemích, které současně prošly v 90. letech transformačním procesem a následně pak vstupem do EU. Práce představuje přínos pro institucionálně pojatý přístup výzkumu ve veřejné politice.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm výborně až velmi dobře.

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut sociologických studií
Katedra veřejné a sociální politiky

